RI.
SE

2020

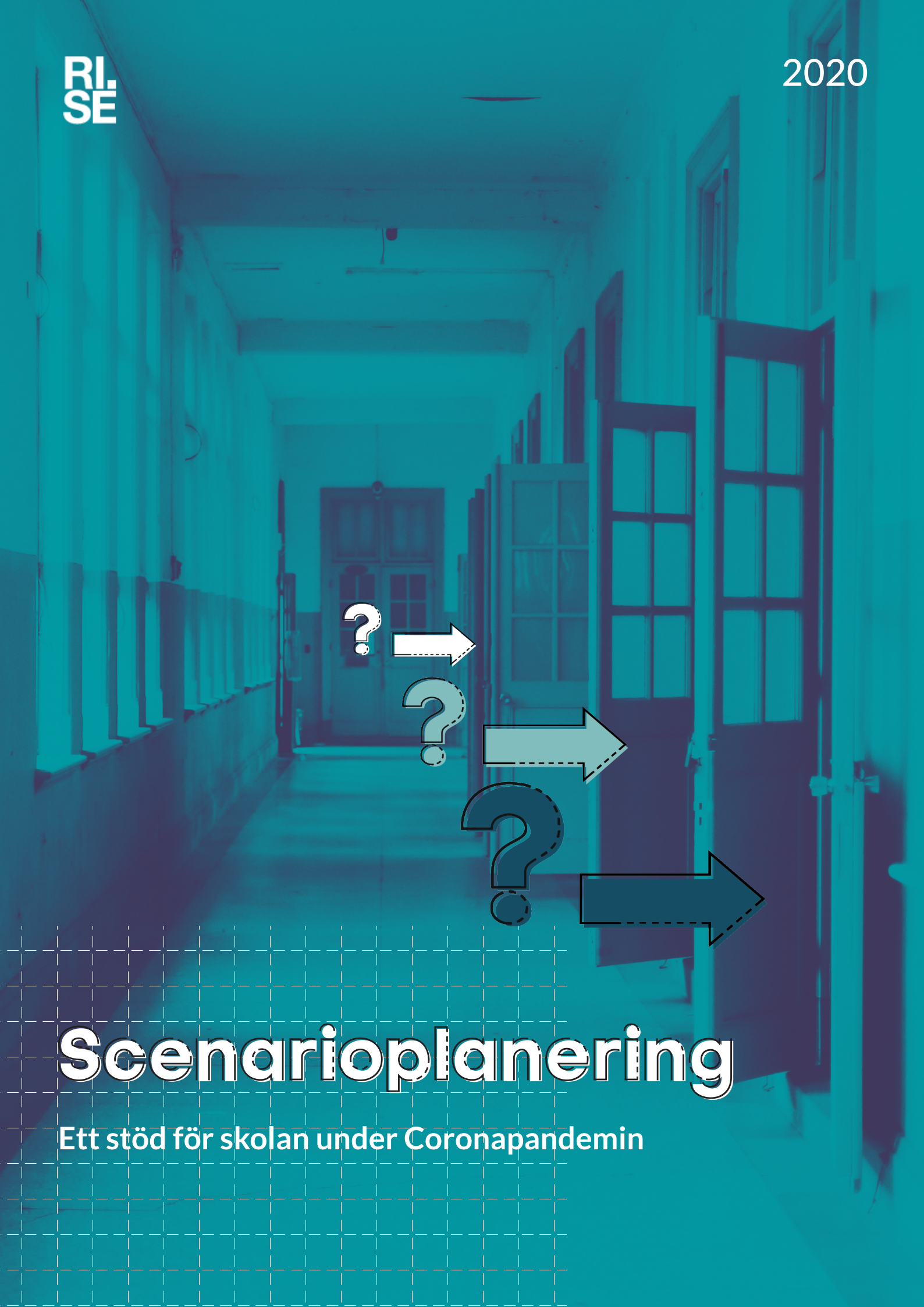

Scenarioplanering

Ett stöd för skolan under Coronapandemin

Copyright 2020
by RISE Research Institutes of Sweden

Detta material har tagits fram med hög iterationstakt. Materialet omarbetas löpande och kan komma att uppdateras. Kontrollera att du har senaste versionen på www.skolahemma.se. Materialet är framtaget av RISE Research Institutes of Sweden. Det här materialet är CC BY 4.0: det får delas, återanvändas och bearbetas, även kommersiellt, men upphovsman måste alltid anges.

Detta verk är licensierat enligt Creative Commons Erkännande 4.0 Sverige licens. För att se en kopia av licensen, besök https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/ eller skicka ett brev till Creative Commons, PO Box 1866, Mountain View, CA 94042, USA.

Omslagsbild: pexels.com
Grafik och Layout av: Fanny Lindh

Författat av: Kristina Björn, Martin Börjesson, Carl Heath, Kristoffer Hedram, Lars Lingman, Camilla Olsson, Anders Pettersson, & Erik Winerö

Scenarioplanering, Ett stöd för skolan under Coronapandemin.

Om materialet

Detta material om scenarioplanering är en del av det stödmaterial som tillhandahålls av RISE genom projektet Skola Hemma. Projektet Skola Hemmas mål är att de negativa effekterna för eleverna blir så små som möjligt av att skolans verksamhet måste förändras eller begränsas som en följd av spridningen av coronaviruset och covid-19. Till exempel ifall undervisning måste ske i hemmiljö. Det går att läsa mer om projektet Skola Hemma på www.skolahemma.se.

Materialet är skapat i samverkan med partners inom Skola Hemma, samt huvudmän, forskare och experter. Precis som tidigare material framtaget av RISE i Skola Hemma är det möjligt att dela och nyttja genom en creative commons licens. Det innebär att bilder och material går att anpassa så att de går att använda i ens egen verksamhet. Materialet är att betrakta som ett processmaterial och ett understöd för ett vidare arbete i den egna verksamheten. Det gör inte anspråk på att vara fullödigt eller färdigställt utan förutsätter att det används och vidareutvecklas utifrån de lokala förutsättningar och villkor som finns. Materialet är också skapat med en aktiv versionshantering, då det med största sannolikhet kommer att behöva uppdateras när ny kunskap tillförs och omvärlden förändras. Var noga med att du använder den senaste versionen av materialet, som du når på www.skolahemma.se.

Detta material har tagits fram med hög iterationstakt. Materialet omarbetas löpande. Materialet är framtaget av RISE Research Institutes of Sweden. Det här materialet är CC BY 4.0: det får delas, återanvändas och bearbetas, även kommersiellt, men upphovsman måste alltid anges. https://creativecommons.org/licenses/

Innehåll

Om materialet **3**
1. Introduktion och syfte **5**
2. Scenarioplanering **6**
Vad är det och varför gör vi det här? 6
Processen bakom scenarierna 6
De tre scenarierna 8
Scenario A - En öppen skola - men med beredskap 8
Scenario B - En flexibel skola - både online och offline 8
Scenario C - En skola där restriktioner och beredskap behöver finnas en längre tid 8
Nationell nivå, huvudmannanivå och skolnivå 9
Nästa steg 9
3. Hur materialet kan användas **10**
4. Scenarier **10**
Förslag på arbetsgång för workshop 11
Scenariomatrisen 12
Nationell nivå - Scenario A 14
Nationell nivå - Scenario B 16
Nationell nivå - Scenario C 18
Huvudmannanivå - Scenario A 20
Huvudmannanivå - Scenario B 24
Huvudmannanivå - Scenario C 28
Skolnivå - Scenario A 30
Skolnivå - Scenario B 34
Skolnivå - Scenario C 38
5. Tom scenariomatris **40**
6. Referenser/för vidare läsning **42**

Detta material har tagits fram med hög iterationstakt. Materialet omarbetas löpande. Materialet är framtaget av RISE Research Institutes of Sweden. Det här materialet är CC BY 4.0: det får delas, återanvändas och bearbetas, även kommersiellt, men upphovsman måste alltid anges. https://creativecommons.org/licenses/

1. Introduktion och syfte

I början av 2020 når covid-19 pandemin Sverige. Den 12 mars påbörjas ett arbete i samverkan mellan myndigheter, forskning, företag och media som den 16 mars resulterar i Skola Hemma, ett stöd för skolan under Coronapandemin. Projektet presenterar www.skolahemma.se som tillhandahåller stödmaterial och kunskapsresurser för en skola satt under svåra prövningar. Den 17 mars annonserar regeringen Folkhälsomyndighetens rekommendation om att all undervisning på gymnasiet, vuxenutbildning och universitet från och med den 18 mars skall ske på distans. Det signaleras även att en framtida stängning av för- och grundskolor inte är utesluten.

De hastigt förändrade förutsättningarna, särskilt för gymnasieskolan, blir krävande för många. Efter ett par veckor kan det ändå konstateras att övergången till distansundervisning i många fall har gått förhållandevis väl. Undervisningen fortgår online och elever är närvarande via digitala tjänster. Framförallt präglas den första tiden av ett stort engagemang bland skolpersonal och elever; bidragande positiva faktorer i många fall är därtill sannolikt en i skolan redan existerande god teknisk infrastruktur och digital kompetens.

Även om övriga skolformer inte stänger blir situationen på många håll ansträngd då en stor andel elever och personal till följd av pandemin förhindras att vara i skolan. I många klassrum får lärare samtidigt undervisa elever på plats och på distans. Förutom situationens organisatoriska, tekniska och pedagogiska utmaningar signalerar därtill skolpersonal om en upplevd ökad psykisk ohälsa bland elever, framförallt hos de som redan innan pandemin hade det svårt.

Den 17 maj meddelar Folkhälsomyndigheten att rekommendationen om distansundervisning för gymnasiet från och med den 15 juni tas bort, för kommunal vuxenutbildning, yrkeshögskola och högre utbildning kvarstår dock rekommendationen om distansundervisning. Beskedet skall dock inte tolkas som att skolan till hösten öppnar upp som vanligt. Hur covid-19 pandemin utvecklar sig vet vi inte, men vi vet att skolan inför kommande läsår kommer att behöva hantera nya utmaningar.

I en tid där framtiden är oviss och osäkerheterna om hur läsåret 2020-2021 kan komma att utspela sig är stora, blir det svårare än vanligt att förbereda och planera verksamhet. För att understödja det svenska skolväsendet har RISE inom ramen för samverkan i Skola Hemma under försommaren genomfört ett scenarioplaneringsarbete. Syftet med arbetet har varit att ta fram ett stödmaterial för det svenska skolväsendet på nationell nivå, huvudmannanivå och skolnivå. Materialet kan läsas som det är, men för störst effekt rekommenderas att varje berörd organisation på egen hand arbetar vidare med materialet. Stöd för hur ett sådant arbete kan gå till finns i materialet.

Detta material har tagits fram med hög iterationstakt. Materialet omarbetas löpande. Materialet är framtaget av RISE Research Institutes of Sweden. Det här materialet är CC BY 4.0: det får delas, återanvändas och bearbetas, även kommersiellt, men upphovsman måste alltid anges. https://creativecommons.org/licenses/

2. Scenarioplanering

Vad är det och varför gör vi det här?

Scenarioplanering är en strukturerad metod för att planera inför en osäker framtid. Genom att identifiera och analysera omvärldsfaktorer och orsakssamband som formar den kommande tiden går det att måla upp scenarier som gör möjliga framtida situationer mer konkreta. Utifrån dessa scenarier bygger man sedan sin beredskap och resiliens. Figur 1 nedan illustrerar hur arbetet med scenarier vidgar synen på framtiden.

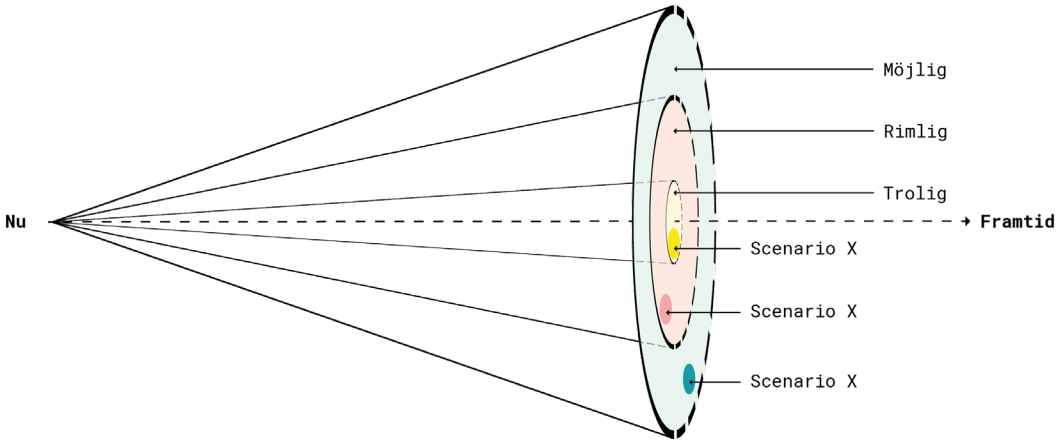

Figur 1. Scenarioplanering - en metod som vidgar synen på framtiden

Processen bakom scenarierna

Arbetet bakom scenarierna i detta material har genomförts i en process där forskare, pedagoger och representanter för olika delar av det svenska skolväsendets myndigheter, organisationer och nätverk tillsammans har bidragit. Utgångspunkten har varit en systembild av skolan i tre nivåer, se Figur 2. Längst in har vi skolan bestående av dess kärnverksamhet med elever, skolpersonal, ämnen och undervisningsresurser. Utanför har vi skolans närvärld som i huvudsak består av aktörer, strukturer och externa resurser som direkt berör skolan exempelvis myndigheter, anhöriga till elever och skolpersonal samt teknisk infrastruktur. Längst ut har vi den yttre omvärlden vilken i regel indirekt påverkar via närvärlden. I omvärlden har vi områden som ekonomisk utveckling, naturens påverkan, politiska ageranden, teknisk utveckling och sociala förhållanden.

Detta material har tagits fram med hög iterationstakt. Materialet omarbetas löpande. Materialet är framtaget av RISE Research Institutes of Sweden. Det här materialet är CC BY 4.0: det får delas, återanvändas och bearbetas, även kommersiellt, men upphovsman måste alltid anges. https://creativecommons.org/licenses/

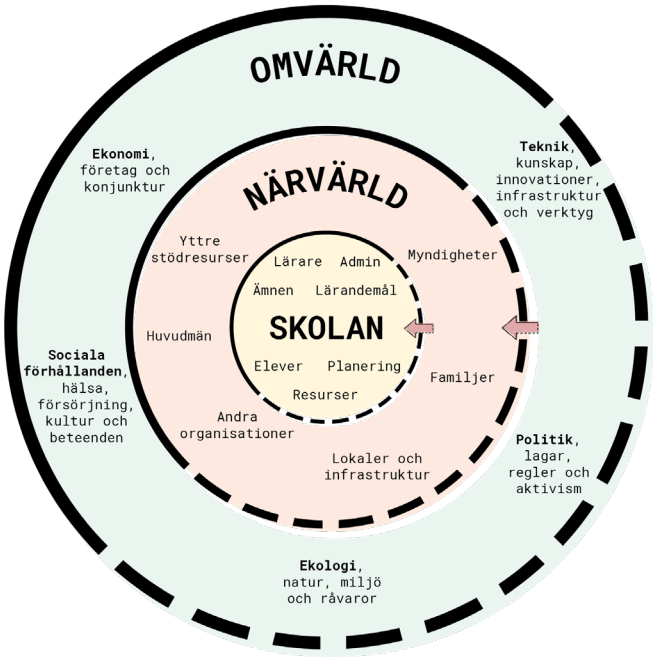

Figur 2. Skolans systembild i tre nivåer; Skolan, Närvälden och Omvärlden

Scenarioplaneringsprocessen inleddes med en kartläggning av relationer mellan skolan och dess närvärld för att identifiera direkta beroenden. I nästa steg flyttades fokus till skolans omvärld där större och mer övergripande faktorer identifierades. Därefter skattades och prioriterades de identifierade faktorerna utifrån dess potentiella påverkan och troliga utfall. Slutligen formulerades tre scenarier med utgångspunkt i de två mest centrala osäkerheterna: *hur mycket* covid-19 pandemin kommer att störa skolans verksamhet, samt *hur långvarig* den faktiska påverkan kommer att bli.

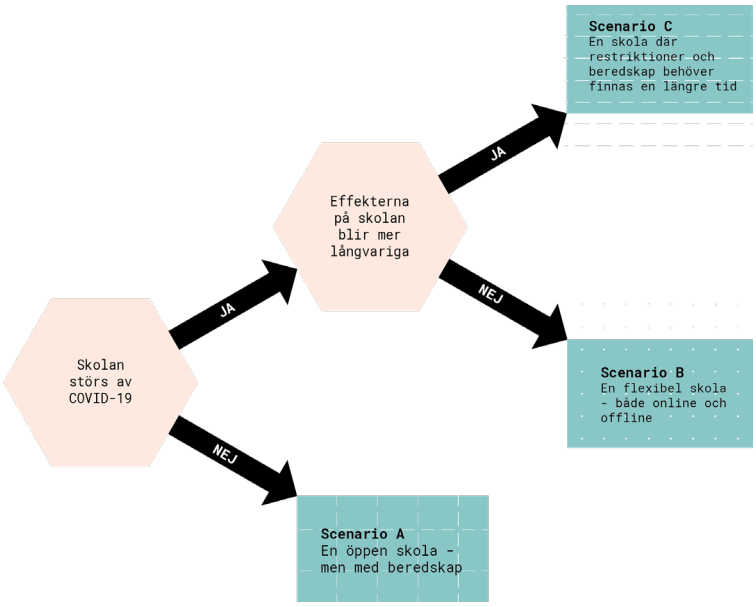

Figur 3. En förenklad bild av scenariernas inbördes förhållande.

Detta material har tagits fram med hög iterationstakt. Materialet omarbetas löpande. Materialet är framtaget av RISE Research Institutes of Sweden. Det här materialet är CC BY 4.0: det får delas, återanvändas och bearbetas, även kommersiellt, men upphovsman måste alltid anges. https://creativecommons.org/licenses/

Genom scenarioplaneringsarbetet har vi identifierat tre möjliga scenarier. Bedömningen är att dessa är scenarier som skolan behöver medvetandegöra och förhålla sig till för att skapa beredskap och stå rustad inför framtiden och läsåret 2020-21. Scenarioarbetet resulterade också i identifiering av faktorer som bedömdes påverka samtliga scenarier. Dessa har sedan utgjort grunden för de punkter med frågor och stöd som lyfts inom respektive scenario (se. avsnitt 4, Scenarier).

De tre scenarierna

I det följande ges en kort beskrivning av de tre scenarierna

Scenario A - En öppen skola - men med beredskap

Enligt Folkhälsomyndighetens riktlinjer kan skolformer från förskola till gymnasieskola bedrivas på plats. Verksamheter behöver dock organiseras för att minimera smittspridning, samt ha beredskap för ett förändrat läge. Effekterna av restriktionerna och de förändrade arbetssätten under vårterminen 2020 behöver systematiskt identifieras och hanteras i verksamheten.

Scenario B - En flexibel skola - både online och offline

Fortsatta effekter av covid-19 gör att många skolor runt om i landet behöver anpassa sin verksamhet till lokala restriktioner eller andra tillfälliga störningar i verksamheten. Både lärare och elever behöver planera för att förutsättningarna kan växla med kort varsel. Här kan det finnas anledning att organisera utefter lokala förutsättningar där prioriteringar mellan olika elevgrupper behöva göras, det är exempelvis tänkbart att gymnasieelever på ett studieförberedande program i högre utsträckning kan studera på distans än elever på ett yrkesprogram.

Scenario C - En skola där restriktioner och beredskap behöver finnas en längre tid

Vid en insikt om att de mer kortsiktiga och pragmatiska anpassningar som adresseras i scenario B inte är hållbara behöver skolans utmaningar hanteras på en mer strukturell nivå. Områden och verksamheter med särskilda utmaningar kan behöva organiseras om och anta nya former för att fungera hållbart under en långvarig pandemi.

Detta material har tagits fram med hög iterationstakt. Materialet omarbetas löpande. Materialet är framtaget av RISE Research Institutes of Sweden. Det här materialet är CC BY 4.0: det får delas, återanvändas och bearbetas, även kommersiellt, men upphovsman måste alltid anges. https://creativecommons.org/licenses/

Nationell nivå, huvudmannanivå och skolnivå

Syftet med detta arbete är att det skall fungera som ett stöd för samtliga skolformer, det är därför centralt att varje aktör utifrån sin position arbetar vidare med materialet. Vidare adresserar stödet det svenska skolväsendet på tre olika nivåer: *nationell nivå*, *huvudmannanivå* och *skolnivå*. Vissa områden behöver hanteras på ett likartat sätt på samtliga nivåer, men många blir naturligt olika angelägna beroende på vilken nivå som adresseras. Det är exempelvis naturligt att frågor som rör mer övergripande strukturer tydligare berör en nationell nivå, medan frågor som rör t.ex. scheman och klassrumsmöblering berör skolnivån.

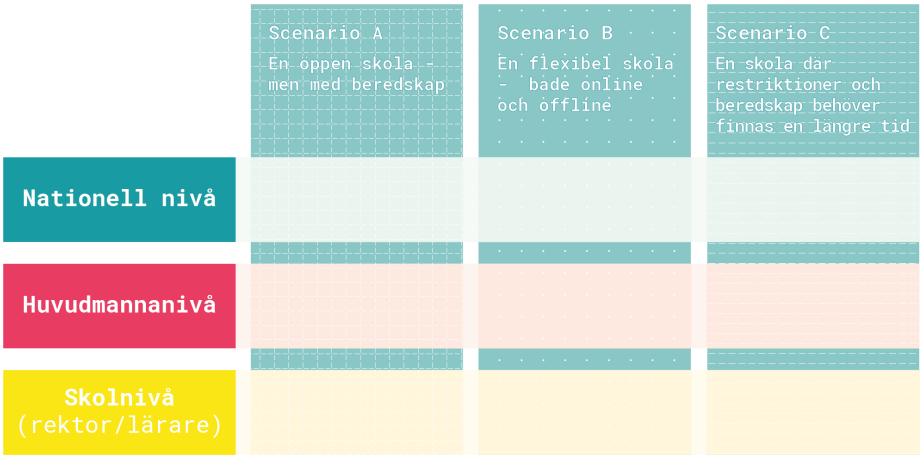

Figur 4. De tre scenarierna addresserade till skolväsendets tre nivåer

Nästa steg

Ovan beskrivna scenarioarbete och de tre scenarierna syftar till att tillföra kunskap och bidra till en ökad beredskap. För största möjliga effekt är det dock viktigt att respektive verksamhet analyserar och bearbetar materialet och utifrån sina förutsättningar gör det till sitt eget. Ett framgångsrikt scenarioplaneringsarbete och en god beredskap bygger på levande aktiva processer där nya iterationer utgör en självklar och naturlig del. Som en följd av detta förhållningssätt kommer också detta material att revideras utefter behov. Säkerställ därför att ni alltid arbetar med den senaste versionen genom att jämföra versionsnumret i dokumentets övre vänstra kant mot aktuellt versionsnummer på skolahemma.ses hemsida.

Detta material har tagits fram med hög iterationstakt. Materialet omarbetas löpande. Materialet är framtaget av RISE Research Institutes of Sweden. Det här materialet är CC BY 4.0: det får delas, återanvändas och bearbetas, även kommersiellt, men upphovsman måste alltid anges. https://creativecommons.org/licenses/

3. Hur materialet kan användas

Syftet med detta material är att fungera som stöd i planering av skolverksamhet som påverkas av Coronapandemin. Det är här centralt att varje skolform, skola och sammanhang använder och anpassar materialet utifrån sina förutsättningar. En god beredskap bygger alltid på en levande process där nya och förändrade förutsättningar kontinuerligt tas i beaktning. För bästa effekt bör därför varje organisation aktivt på egen hand arbeta vidare med materialet. I dess enklaste form kan det innebära att materialet läses igenom och diskuteras, men vi vill gärna uppmuntra till ett mer strukturerat och systematiskt upplägg. På följande sida presenteras ett exempel på ett upplägg för en workshop som ni kan följa som det är, eller ta inspiration utav för att därefter designa en variant som passar er bättre.

4. Scenarier

I kapitel 4 presenteras exempel på frågeställningar inom relevanta områden för de tre scenarierna fördelat på tre olika organsiationsnivåer. I kapitlets första uppslag (sida 12, 13) presenteras en övergripande scenariomatris för Scenario A, B samt C kategoriserat för respektive nivå (nationell, huvudmanna- samt skolnivå).

Avsnitten därpå presenterar en mer ingående beskrivning kring vart och ett av scenarierna för var och en av de tre identifierade nivåerna i punktlisteformat där varje avsnitt representerar ett scenario samt dess tips/frågeställningar för angiven nivå. Tänk på att detta är förslag på relevanta områden och frågeställningar baserade på erfarenheter från vårens hantering av pandemin och forskning på området. Det är nödvändigt att reflektera över vilka eventuella andra områden och frågeställningar som kan vara relevanta för just er organisation.

Detta material har tagits fram med hög iterationstakt. Materialet omarbetas löpande. Materialet är framtaget av RISE Research Institutes of Sweden. Det här materialet är CC BY 4.0: det får delas, återanvändas och bearbetas, även kommersiellt, men upphovsman måste alltid anges. https://creativecommons.org/licenses/

Förslag på arbetsgång för workshop

Tidsåtgång: ca 3h

INFÖR WORKSHOP

Avsätt en halvdag (ca 3 timmar) för den grupp som skall arbeta med materialet. Den som leder workshopen bör på förhand sätta sig in i materialet och förbereda användningen av det med fokus på den nivå som är aktuell för workshopen (nationell nivå, huvudmannanivå eller skolnivå). För workshopen behövs Post-it lappar och grupprum med tillgång till whiteboardtavla eller liknande. I detta material finns scenariomatriser som är både ifyllda och tomma. Dessa kan med fördel printas på större papper, för att kunna användas som anteckningsmaterial i workshopen. Till detta material finns ett bildspel med centrala bilder och steg-för-steg instruktioner för workshopen som beskrivs här. Med hjälp av detta bildspel, tillsammans med kopierat material, är merparten av förberedelserna klara.

SCENARIOPLANERING

Vad är det och varför gör vi det här?

Tidsåtgång: ca 3h

WORKSHOP

Kort introduktion. Använd powerpointen som stöd. Förklara varför, hur och när. Varför skall ni utföra arbetet, beskriv hur ni skall göra det och hur lång tid det kommer att ta. (Ca 10 min).

1. Låt varje deltagare på egen hand läsa igenom den ifyllda scenariomatrisen för den nivå som är aktuell (nationell nivå, huvudmannanivå eller skolnivå) och sätta sig in i den. Uppmuntra ett aktivt antecknande för att ha goda underlag för kommande samtal. Be deltagarna att markera punkter som de upplever som särskilt viktiga. (Ca 20 min)
2. Dela upp er i mindre grupper (max 5-6 personer). Respektive grupp arbetar sedan gemensamt igenom matrisen scenario för scenario för den aktuella nivån. Ta stöd av de frågor som finns i matrisen i detta dokument. Gruppens inspel/tankar/frågor/lösningar noteras på post-it lappar. Ett inspel per post-it. Formulera er så konkret som möjligt, försök vara tydliga med vad ni menar. Jobba igenom varje scenario och gruppera lapparna efter scenario. (Ca 30-45 min. beroende på gruppstorlek)
3. Ta en paus!
4. Gör en snabb prioritering i varje grupp av de 5 viktigaste inspelen/tankar/frågor/lösningar i varje scenario. (5-10 min)
5. Samla hela gruppen och låt varje grupp redovisa sin 5 viktigaste inspel i varje scenarion på till exempel en whiteboardtavla. Varje lapp placeras i en kolumn för respektive scenario. Vartefter grupperna redovisar så för ni samman och gruppera lappar som hör ihop. (ca 30-45 min beroende på antal grupper)
6. Ta en paus!
7. Diskutera gemensamt resultatet på tavlan. Vilka områden/punkter är viktigast för oss att adressera för att förbereda oss för respektive scenario? Välj ut de viktigaste och formulera vilka konkreta åtgärder eller aktiviteter ni behöver göra. Skriv dessa på separata post-its (gärna i annan färg) och placera dem i anslutning till scenariot. (ca 30-45 min)
8. Utse en till två personer som dokumenterar och digitaliserar resultatet. Det kan med fördel göras på ett sätt så att det kan delas med övrig personal.

Nästa steg är att göra en plan för hur åtgärder och förberedelser realiseras. Vem har ansvar för vad och när behöver vi göra det?

Ni kan också välja att använda de tomma scenariomatriser som finns i denna dokumentation istället för att arbeta med post-it lappar och whiteboardtavla.

Befinner ni er på distans finns det ett flertal digitala verktyg som kan understödja. Det kräver andra förberedelser och sannolikt något mer tid för den som inte har för vana att genomföra workshopar online via workshopverktyg och videokonferens.

Exempel på verktyg att använda är:

- **Mural** - www.mural.com
- **Miro** - www.miro.com
- **Stormboard** - www.stormboard.com

EFTER WORKSHOP

Det är viktigt att er scenarioplanering görs känd för alla som berörs av den. Informera också om att det är ett levande dokument kopplat till den pågående verksamheten som kommer att revideras och uppdateras kontinuerligt. Lägg upp en plan för hur detta arbete ska ske.

Detta material har tagits fram med hög iterationstakt. Materialet omarbetas löpande. Materialet är framtaget av RISE Research Institutes of Sweden. Det här materialet är CC BY 4.0: det får delas, återanvändas och bearbetas, även kommersiellt, men upphovsman måste alltid anges. https://creativecommons.org/licenses/

Scenario A

En öppen skola - men med beredskap

A

Nationell Nivå

- Utbildningsskuld
- Forskning och praktiknära stöd
- Hantering och nyttjande av statsbidrag
- Hälsa och välmående
- Lagar, riktlinjer och rekommendationer
- Samordning och kommunikation

Huvudmannanivå

- Hantering av utbildningsskuld
- Erfarenheter från vårens arbete
- Ekonomisk påverkan och konsekvenser
- Andra behov av stöd till barn och elever
- Det digitala ekosystemet
- Kompetensutvecklingsbehov
- Hantering av rekommendationer och restriktioner i samhället

Skolnivå

- Hantering av utbildningsskuld
- Erfarenheter från vårens arbete
- Ekonomisk påverkan och konsekvenser
- Utökade och uppdämda behov av stöd till barn och elever
- Det digitala ekosystemet
- Kompetensutvecklingsbehov
- Hantering av rekommendationer och restriktioner i samhället

RI. SE

Detta material har tagits fram med hög iterationstakt. Materialet omarbetas löpande. Materialet är framtaget av RISE Research Institutes of Sweden. Det här materialet är CC BY 4.0: det får delas, återanvändas och bearbetas, även kommersiellt, men upphovsman måste alltid anges. https://creativecommons.org/licenses/

Scenario B

En flexibel skola - både online och offline

- Tillfälliga anpassningar av regelverk och styrdokument
- Forskning och kunskapsutveckling
- Översyn av hantering och regler för statsbidrag
- Påverkan från restriktioner i andra delar av samhället
- Personalens arbetsformer och villkor
- Samverkan och kommunikation

- Motverka en ökad utbildningsskuld
- Ekonomisk påverkan och konsekvenser
- Nyttja och tillhandahålla resurser på nytt sätt
- Kommunikation och samverkan
- Säkerställ digitala resurser
- Arbetsgivarfrågor
- Tillgång till personal
- Skolmåltider

- Motverka utbildningsskuld
- Ekonomisk påverkan och konsekvenser
- Likvärdig och rättvis utbildning och bedömning
- Kommunikation
- Säkerställ digitala resurser
- Ökad smittspridning i samhället
- Skolmåltider
- Elevers hälsa
- Bearbeta och dela erfarenheter

Scenario C

En skola där restriktioner och beredskap behöver finnas en längre tid

- Förändringar i regelverk och styrdokument
- Digital infrastruktur
- Ekonomisk påverkan på utbildningsväsendet
- Samhällsförändringars påverkan på utbildningsväsendet
- Arbetsvillkor
- Nationell organisering

- Skolornas organisation
- Verksamhetens ekonomi
- Elevers hälsa och välmående
- Kompetensutveckling
- Lärresurser
- Arbetsgivarfrågor
- Skollokaler

- Den inre organisationen
- Undervisningens genomförande
- Elevers hälsa och välmående
- Lärresurser
- Verksamhetens ekonomi
- Lokaler

Detta material har tagits fram med hög iterationstakt. Materialet omarbetas löpande. Materialet är framtaget av RISE Research Institutes of Sweden. Det här materialet är CC BY 4.0: det får delas, återanvändas och bearbetas, även kommersiellt, men upphovsman måste alltid anges. https://creativecommons.org/licenses/

Nationell nivå

Scenario A - En öppen skola - men med beredskap

A

Detta material är framtaget av RISE Research Institutes of Sweden och kan komma att uppdateras. Kontrollera att du har senaste versionen på www.skolahemma.se

- **Utbildningsskuld**
  Vårens särskilda omständigheter har i olika grad påverkat förutsättningarna i alla skolformer och genererat ett visst mått av "utbildningsskuld" som behöver hanteras. För att alla elever ska kunna garanteras sin undervisningstid, rättssäker kunskapsbedömning och likvärdiga förutsättningar kan insatser och åtgärder behöva vidtas av nationella aktörer

  - På vilka områden kan ett ökat nationellt stöd underlätta för huvudmännen att fullfölja sina uppdrag?
  - Kan förändringar i regelverk bli nödvändiga?

- **Forskning och praktiknära stöd**
  En systematisk och effektiv insamling av gjorda erfarenheter på nationell nivå kan bli ett viktigt stöd för skolan. Att omvandla erfarenheter till ett konkret praktiknära stöd kan stärka utbildningsväsendets förmåga att hantera kommande utmaningar. Detta bedöms som särskilt viktigt för arbetet med att möta barn och unga i behov av särskilt stöd, men också för att allmänt säkerställa att god likvärdighet kan garanteras alla elever också i tider av kris.

  - Vilka aktiviteter på nationell nivå skulle kunna stärka lärande om och utveckling av praktiken?
  - Kan en systematisk försöksverksamhet kring lärande om distans- och online-undervisning genomföras? I sådant fall i vilken form?
  - Kan en utökning av finansiering av praktiknära forskning övervägas?

- **Hantering och nyttjande av statsbidrag**
  Huvudmännen kan behöva tillföras resurser för att hantera effekterna av Pandemin under våren 2020. En möjlig väg är att rikta nya statsbidrag till huvudmännen.

  - Finns det anledning att stärka upp med fler, nya statsbidrag i den nu rådande situationen?
  - På vilka områden kan detta i så fall vara aktuellt?
  - Hur kan eventuella nya bidrag göras lätt tillgängliga för huvudmännen att snabbt ta del av?

RI. SE Detta material har tagits fram med hög iterationstakt. Materialet omarbetas löpande. Materialet är framtaget av RISE Research Institutes of Sweden. Det här materialet är CC BY 4.0: det får delas, återanvändas och bearbetas, även kommersiellt, men upphovsman måste alltid anges. https://creativecommons.org/licenses/

Nationell nivå

Scenario A - En öppen skola - men med beredskap

A

Detta material är framtaget av RISE Research Institutes of Sweden och kan komma att uppdateras. Kontrollera att du har senaste versionen på www.skolahemma.se

Hälsa och välmående

Vårens förändrade förutsättningar för skolväsendet har inneburit extra påfrestningar för såväl barn och elever som för de som arbetar i skolan. Signaler om att situationen påverkat både den psykiska och fysiska hälsan negativt har också kommit från flera håll. I detta scenario väntar en återgång till mer ordinarie verksamhet. Samtidigt kan det finnas ett uppdämt behov av stöd kring elevers och personals hälsa som är mer omfattande än normalt

- › På vilka sätt kan det ökade stödbehovet mötas av insatser på nationell nivå?
- › Hur kan olika aktörer och deras resurser samverka nationellt för att motverka ökad ohälsa, psykiskt och fysiskt, bland barn och unga i skolan?

Lagar, riktlinjer och rekommendationer

Skolans verksamhet ska i detta scenario bedrivas utifrån ordinarie förutsättningar. Detta innebär att gällande lagar, styrdokument ska följas och befintliga lokaler, personalresurser etc. användas. Samtidigt ska Folkhälsomyndighetens rekommendationer följas. Detta innebär att rektorer och huvudmän kan tvingas göra svåra avväganden i hur de organiserar sin verksamhet.

- › Hur kan huvudmännen stödjas i tolkning och implementeringen av de rekommendationer och riktlinjer som finns med exempelvis vägledande exempel?
- › Behöver en ökad samordning mellan myndigheter och lagstiftare övervägas för att underlätta huvudmännens arbete?

Samordning och kommunikation

Det är fortsatt viktigt att kommunikationen kring rådande förutsättningar för skolans verksamhet är korrekt, tillgänglig, samstämd och tydlig. Såväl för de som verkar inom utbildningssektorn som för andra samhällsmedborgare. Det kan handla om regelverk på nationell nivå, gällande riktlinjer för social distansering och begränsning av smittspridning eller stödmaterial och resurser för lärare och elever.

- › Finns ökade behov av nationell samordning av kommunikation kring skolan och på vilka områden?
- › Vilka aktörer bör involveras i ett sådant arbete och på vilka sätt kan de samverka?
- › Hur kan huvudmännen ges bästa möjliga stöd kring kommunikation så att den blir relevant och tillgänglig för alla?

RI. SE

Detta material har tagits fram med hög iterationstakt. Materialet omarbetas löpande. Materialet är framtaget av RISE Research Institutes of Sweden. Det här materialet är CC BY 4.0: det får delas, återanvändas och bearbetas, även kommersiellt, men upphovsman måste alltid anges. https://creativecommons.org/licenses/

Nationell nivå

Scenario B - En flexibel skola - både online och offline

B

Detta material är framtaget av RISE Research Institutes of Sweden och kan komma att uppdateras. Kontrollera att du har senaste versionen på www.skolahemma.se

- **Tillfälliga anpassningar av regelverk och styrdokument**
  I en situation där skola bedrivs både online och i skollokaler behövs sannolikt tillfälliga anpassningar, förändringar eller tillägg till skolans styrdokument så att verksamheten kan följa gällande regler och garantera rättssäker hantering av bedömning och betyg.

  - Behöver tillfälliga anpassningar göras med anledning av den rådande situationen och i så fall vilka?
  - Kan och/eller behöver tidigare beslutade undantag eller tillfälliga förordningar förlängas i tid?
  - Hur kan aktörer på nationell nivå samverka och stödja huvudmän och skolor i att hantera förändringarna?

- **Forskning och kunskapsutveckling**
  Utbildningsväsendet befinner sig i ett läge där många metoder och arenor för lärande under kort tid utforskas, prövas och omprövas, dessutom i stor omfattning. Denna period utgör på så vis ett unikt tillfälle att samla in underlag för forskning på nationell, systemisk nivå. Forskning som stärker utbildningsväsendets förmåga att fungera även i framtida kriser

  - Inom vilka områden och med vilka utgångspunkter behöver forskningsläget stärkas och utvecklas?
  - Hur kan forskningssamverkan stimuleras och utvecklas? - Behövs särskilda uppdrag till några aktörer?
  - Hur säkerställer man att forskningsresultat kan bidra till verksamhetsutveckling?

- **Översyn av hantering och regler för statsbidrag**
  Skolans resurser kommer att omfördelas och nyttjas annorlunda av huvudmännen under pågående pandemi. Svårigheter med att helt uppfylla tidigare formulerade krav kopplade till utbetalning av statsbidrag kan uppstå vilket kan bidra till ökad ekonomisk osäkerhet för huvudmännen.

  - Vilka eventuella behov av extra stöd har huvudmännen för att bättre kunna planera och hantera nyttjande av statsbidrag?
  - Kan tillfälliga förändringar av nuvarande regler bidra till att underlätta situationen?
  - Finns anledning att prioritera om och/eller förlänga ansöknings- och/eller utbetalningsperioder?

RI. SE

Detta material har tagits fram med hög iterationstakt. Materialet omarbetas löpande. Materialet är framtaget av RISE Research Institutes of Sweden. Det här materialet är CC BY 4.0: det får delas, återanvändas och bearbetas, även kommersiellt, men upphovsman måste alltid anges. https://creativecommons.org/licenses/

Nationell nivå

Scenario B - En flexibel skola - både online och offline

B

Detta material är framtaget av RISE Research Institutes of Sweden och kan komma att uppdateras. Kontrollera att du har senaste versionen på www.skolahemma.se

- **Påverkan från restriktioner i andra delar av samhället**
  I ett scenario där både skolan och samhället i stort går in i en period av ökade restriktioner kan även indirekt påverkan på skolans verksamhet uppstå. Exempel på sådan som kan påverkas är skolskjuts, skolmåltider och möjligheter att genomföra prao och arbetsplatsförlagd utbildning (APL).

  - I vilken grad kan restriktioner i övriga samhället komma att påverka utbildningsväsendets möjligheter att fullfölja sitt uppdrag?
  - Hur kan konsekvenserna av detta lindras? Vilka åtgärder behöver vidtas för att begränsa påverkan?
  - Behöver särskilda rekommendationer tas fram på nationell nivå?

- **Personalens arbetsformer och villkor**
  Under en period av särskilda omständigheter där förutsättningarna för arbetet i skolan förändras genom tillfälliga regeländringar och förordningar, påverkas också arbetssituationen för de anställda. Här kan även nationella överenskommelser och arbetsrättsliga frågor påverkas.

  - Vilka konsekvenser kan den rådande situationen leda till för arbetsgivare och arbetstagare?
  - Behöver rådande centrala avtal mellan arbetsgivarorganisationer och arbetstagarorganisationer ses över?
  - Kan särskilda, tidsbegränsade överenskommelser på nationell nivå underlätta i den rådande situationen?

- **Samverkan och kommunikation**
  En utökad samverkan mellan nationella aktörer har potential att underlätta för huvudmännen att hantera den rådande situationen En samstämd kommunikation kring riktlinjer runt smittspridning, social distansering och sanitet är fortsatt också viktig.

  - Vilka arenor för samverkan mellan myndigheter är i bruk eller kan tas i anspråk?
  - Vilka samarbeten finns eller behöver etableras?
  - Vilka arenor för kommunikation är viktiga och behöver nya etableras?

RI. SE

Detta material har tagits fram med hög iterationstakt. Materialet omarbetas löpande. Materialet är framtaget av RISE Research Institutes of Sweden. Det här materialet är CC BY 4.0: det får delas, återanvändas och bearbetas, även kommersiellt, men upphovsman måste alltid anges. https://creativecommons.org/licenses/

Nationell nivå

Scenario C - En skola där restriktioner och beredskap behöver finnas en längre tid

C

Detta material är framtaget av RISE Research Institutes of Sweden och kan komma att uppdateras. Kontrollera att du har senaste versionen på www.skolahemma.se

- **Förändringar i regelverk och styrdokument**
  I ett scenario som innebär större avvikelser från en ordinarie verksamhet under längre tid kan mer långtgående, kanske permanenta, förändringar av styrdokument, regelverk och riktlinjer behöva övervägas.

  › Vilka förändringar kan komma att krävas för att en likvärdig skola för alla ska kunna erbjudas alla över tid i rådande scenario?

  › Vilka förberedelser kan göras för att förbereda för sådana åtgärder

- **Digital infrastruktur**
  En längre period av undervisning online kan få stora konsekvenser för de elever och lärare som inte har tillgång till en adekvat digital arbetsmiljö och det är troligt att nationella initiativ kan bli nödvändiga för att säkra likvärdigheten för alla elever oavsett skolform.

  › Vad kan göras för att bättre tillgängliggöra god digital infrastruktur för alla elever och lärare?

  › Var finns de största riskerna?

  › Vilka åtgärder kan vara aktuella på nationell nivå för att säkerställa likvärdig tillgång till digitala lärresurser?

- **Ekonomisk påverkan på utbildningsväsendet**
  Omfattande krishantering över en längre tid kommer att förändra den övergripande samhällsekonomin. Detta påverkar i sin tur huvudmännens förutsättningar för att bedriva verksamhet både direkt och indirekt. Huvudmännens uthållighet kan här behöva stärkas med stöd från nationell nivå.

  › Vad innebär förändringarna ur ekonomiskt perspektiv för utbildningsväsendet?

  › Hur kan man på nationell nivå hantera detta?

  › Kan behov av nya och/eller förändrade former av stöd och statsbidrag identifieras och utforskas för ökad beredskap?

RI. SE

Detta material har tagits fram med hög iterationstakt. Materialet omarbetas löpande. Materialet är framtaget av RISE Research Institutes of Sweden. Det här materialet är CC BY 4.0: det får delas, återanvändas och bearbetas, även kommersiellt, men upphovsman måste alltid anges. https://creativecommons.org/licenses/

Nationell nivå

Scenario C - En skola där restriktioner och beredskap behöver finnas en längre tid

C

Detta material är framtaget av RISE Research Institutes of Sweden och kan komma att uppdateras. Kontrollera att du har senaste versionen på www.skolahemma.se

- **Samhällsförändringars påverkan på utbildningsväsendet**
  En längre period av mer omfattande restriktioner i samhället kommer även innebära påverkan och merkostnader för skolan. Funktioner som skolskjuts, skolmåltider och möjligheter att genomföra prao och APL kan komma att påverkas mer långtgående, vilket i sin tur påverkar individer och familjer. Detta kommer även få effekter på elevers möjligheter att fullfölja studier inom utsatt tid vilket kan öka behoven av studiemedel och försörjningsstöd, men också långsiktigt försena tillförseln av utbildad arbetskraft.

  - Vilka långtgående konsekvenser av övrig samhällspåverkan kan förutspås?
  - Vilken beredskap finns för att möta och hantera detta hos berörda aktörer?
  - Hur kan insatser samordnas för att bromsa de negativa konsekvenserna?

- **Arbetsvillkor**
  Detta scenario kan få omfattande påverkan på hur skolan behöver organisera sin personal (ansvarsområden, arbetsformer, arbetstid m.m.) för att kunna garantera alla elever likvärdig undervisning över tid. Åtgärderna kan medföra att förutsättningar för arbete så kraftigt påverkas att arbetsrättsliga avtal kan behöva omförhandlas.

  - Krävs mer långtgående förändringar i applicerbara nationella avtal för att utbildningssystemet ska fungera under en lång period av mer omfattande restriktioner?
  - Hur kan sådana förändringar beredas och förberedas av parter på nationell nivå?

- **Nationell organisering**
  Vid en längre period av särskilda omständigheter med större restriktioner kan behov av nya strukturer och förändrad ansvarsfördelning mellan myndigheter och organisationer som verkar för och i utbildningssektorn ses över och utvärderas.
  Det kan också uppstå större eller andra behov av samordning för att säkerställa att hela skolans styrkedjan är så resilient, uthållig och stödjande som krävs givet omständigheterna.

  - Vilken förstärkning/förändring av organisation och uppdrag krävs för att möjliggöra detta?
  - Vilka aktörer berörs och behöver involveras i ett sådant arbete?
  - Vilka förberedelser krävs för att hantera och iscensätta en ökad nationell samordning av detta slag?

RI. SE

Detta material har tagits fram med hög iterationstakt. Materialet omarbetas löpande. Materialet är framtaget av RISE Research Institutes of Sweden. Det här materialet är CC BY 4.0: det får delas, återanvändas och bearbetas, även kommersiellt, men upphovsman måste alltid anges. https://creativecommons.org/licenses/

Huvudmannanivå

Scenario A - En öppen skola - men med beredskap

A

Detta material är framtaget av RISE Research Institutes of Sweden och kan komma att uppdateras. Kontrollera att du har senaste versionen på www.skolahemma.se

Hantering av utbildningsskuld

Erfarenheter från vårens arbete tyder på att det, för många elever, kan finnas en uppbyggd ”utbildningsskuld”. Kunskapsresultaten har påverkats negativt av att vissa undervisningsmoment varit svåra att genomföra och det finns ett behov av att hantera detta. Praktisk estetiska ämnen, PRAO och APL kan vara särskilt drabbade.

- Går det att undersöka läget avseende utbildningsskuld i våra verksamheter? Är några skolformer eller verksamheter mer drabbade än andra?
- Vilka insatser, på huvudmannanivå, kan genomföras för att ta stödja verksamheterna att ta igen utbildningsskulden?
- Finns utbildningsskuld avseende genomförande av prao och/eller APL? Hur ska den i sånt fall hanteras?

Erfarenheter från vårens arbete

Pandemins effekter på verksamheterna under våren har genererat erfarenheter och lärdomar i verksamheterna som är viktiga att ha med sig som en del i förberedelserna för perioder av eventuella nya restriktioner.

- På vilket sätt kan vi dokumentera, analysera och dela erfarenheter från våren mellan skolor, rektorer och verksamheter för att vara bättre förberedda för eventuella nya restriktioner?
- Finns det något speciellt område där verksamheten hade extra stora problem i våras och där planering och förebyggande insatser behöver vidtas?

Ekonomisk påverkan och konsekvenser

Pandemin och vårens förändrade förutsättningar för skolan har påverkat huvudmännens ekonomi. Detta behöver hanteras och en strategi för att hantera framtida ekonomiska utmaningar kan behöva utformas.

- Vad har pandemin inneburit för verksamhetens ekonomi hittills?
- Hur ska eventuella ökade kostnader finansieras?
- Behöver omfördelning av resurser göras under 2020 eller 2021?
- Vilken eventuell långsiktig påverkan har pandemin på verksamhetens ekonomi?
- Finns det statsbidrag som inte utnyttjas som skulle vara möjliga att ta del av?

RI. SE

Detta material har tagits fram med hög iterationstakt. Materialet omarbetas löpande. Materialet är framtaget av RISE Research Institutes of Sweden. Det här materialet är CC BY 4.0: det får delas, återanvändas och bearbetas, även kommersiellt, men upphovsman måste alltid anges. https://creativecommons.org/licenses/

Huvudmannanivå

Scenario A - En öppen skola - men med beredskap

A

Detta material är framtaget av RISE Research Institutes of Sweden och kan komma att uppdateras. Kontrollera att du har senaste versionen på www.skolahemma.se

Andra behov av stöd till barn och elever

Mycket tyder på att en del barn och elever kan ha farit extra illa som en konsekvens av pandemin, restriktionerna och eventuell online-undervisning. Här kan finnas uppdämda behov för elevhälsan att adressera. SKR tillhandahåller stöd[1] kring hur huvudmän kan samverka med socialtjänsten.

- Hur bedöms läget i våra verksamheter idag avseende uppdämda och utökade behov av stöd från elevhälsan?
- Vilka åtgärder behöver vidtas på huvudmannanivå för att hantera dessa?

Det digitala ekosystemet

En framgångsfaktor för att klara av stängning av skollokaler och helt eller delvis genomföra online-undervisning är att ha ett väl förberett ”digitalt ekosystem” i verksamheten. Det består av många delar såsom hårdvara, mjukvara, nätverk, lärresurser m.m. Som stöd för arbetet med detta har Swedish Edtech Industry tagit fram ett material utifrån våra tre scenarier här[2].

- Hur väl rustat är vårt digitala ekosystem för att hantera ytterligare restriktioner och online-undervisning?
- Vilka åtgärder och förberedelser behöver vidtas?
- På vilket sätt kan vi behöva stärka samarbetet med IT-avdelningen för att hantera ytterligare restriktioner och online-undervisning?

Kompetensutvecklingsbehov

Ett beredskapsläge utgör en möjlighet för förberedelser som inte kan göras under krishantering. Ett sådant område är kompetensutveckling. Huvudmannen kan bidra till att stärka organisationens förmåga att hantera detta genom att erbjuda relevant kompetensutveckling, baserat på de behov som identifieras.

- Vilka behov av fortbildning finns i verksamheterna idag? (för lärare, skolledare och annan personal)

---

1 https://skr.se/covid19ochdetnyacoronaviruset/socialtjanstaldreomsorgfunktionsnedsattning/stodtillutsattabarnomskolorochforskolorstangs.32774.html

2 https://cdn1.skolahemma.se/wp-content/uploads/2020/06/24082954/Beredskapsplanering-digitala-ekosystemet-sto%CC%88dmaterial-pdf-v-1.0.pdf

RI. SE

Detta material har tagits fram med hög iterationstakt. Materialet omarbetas löpande. Materialet är framtaget av RISE Research Institutes of Sweden. Det här materialet är CC BY 4.0: det får delas, återanvändas och bearbetas, även kommersiellt, men upphovsman måste alltid anges. https://creativecommons.org/licenses/

Huvudmannanivå

Scenario A - En öppen skola - men med beredskap

A

Detta material är framtaget av RISE Research Institutes of Sweden och kan komma att uppdateras. Kontrollera att du har senaste versionen på www.skolahemma.se

- Är det skillnad på behoven utifrån verksamhetsform? Vad i sådant fall?
- Vad kan göras på huvudmannanivå för att möta skolornas behov av kompetensutveckling?

Hantering av rekommendationer och restriktioner i samhället
Det finns fortsatt regler, restriktioner och rekommendation i samhället som påverkar samtliga skolformer. Dessa kan t.ex. beröra lokaler, hygien, städning, rutiner kring skolmåltider, skolskjutsar m.m. För huvudmannen är ett viktigt uppdrag att stödja skolorna i att efterfölja dessa.

- Hur sker omvärldsbevakning avseende regler, restriktioner och rekommendationer för skolan på huvudmannanivå?
- Hur säkerställs att verksamheterna och rektorerna får del av korrekt och relevant information?
- Vilka åtgärder behöver vidtas på huvudmannanivå utifrån nuvarande regelverk?

Detta material har tagits fram med hög iterationstakt. Materialet omarbetas löpande. Materialet är framtaget av RISE Research Institutes of Sweden. Det här materialet är CC BY 4.0: det får delas, återanvändas och bearbetas, även kommersiellt, men upphovsman måste alltid anges. https://creativecommons.org/licenses/

Huvudmannanivå

Scenario A - En öppen skola - men med beredskap

A

Detta material är framtaget av RISE Research Institutes of Sweden och kan komma att uppdateras. Kontrollera att du har senaste versionen på www.skolahemma.se

Detta material har tagits fram med hög iterationstakt. Materialet omarbetas löpande. Materialet är framtaget av RISE Research Institutes of Sweden. Det här materialet är CC BY 4.0: det får delas, återanvändas och bearbetas, även kommersiellt, men upphovsman måste alltid anges. https://creativecommons.org/licenses/

Huvudmannanivå

Scenario B - En flexibel skola - både online och offline

B

Detta material är framtaget av RISE Research Institutes of Sweden och kan komma att uppdateras. Kontrollera att du har senaste versionen på www.skolahemma.se

- **Motverka en ökad utbildningsskuld**
  I en situation med nya och ytterligare restriktioner finns risk att en sk. ”utbildningsskuld” bildas hos eleven. Det handlar om att elever i olika omfattning inte har möjlighet att tillgodogöra sig undervisningen eller att dess kvalitet sjunker. Många praktiska moment är obligatoriska i undervisningen, varav APL och PRAO, blir också svårare att genomföra. och huvudmannen behöver sannolikt stötta skolorna.

  - Inom vilka verksamheter leder påverkan till att en utbildningsskuld uppstår?
  - Vilka åtgärder kan vidtas för att förebygga att utbildningsskulden uppstår och/eller ökar?
  - Vilka åtgärder kan vidtas av huvudmannen för att stötta genomförande av APL och prao?

- **Ekonomisk påverkan och konsekvenser**
  Ytterligare restriktioner i skolan och i samhället kan påverka verksamhetens ekonomi på huvudmannanivå och på skolnivå.

  - Vad får restriktionerna för påverkan på verksamhetens ekonomi?
  - Hur ska eventuella merkostnader hanteras och finansieras?

- **Nyttja och tillhandahålla resurser på nytt sätt**
  Många av de resurser som finns i verksamheten (oavsett om de är organiserade på huvudmannanivå eller enhetsnivå) kan behöva tillgängliggöras för personal och elever på fler/nya/andra sätt än vad som sker idag. Det omfattar t.ex. områden som elevhälsan, IT-support, SYV, administrativt stöd, utvecklingsteam m.fl.

  - Behöver stödresurser organiseras på annat sätt för att det kompensatoriska uppdraget fortsatt ska kunna lösas?
  - Är stödet till rektorer tillräckligt? Har rektorerna tillgång till metodstöd för sin egen scenarioplanering? Om inte, hur kan sådant ges?
  - Behöver resurser omallokeras?

RI. SE Detta material har tagits fram med hög iterationstakt. Materialet omarbetas löpande. Materialet är framtaget av RISE Research Institutes of Sweden. Det här materialet är CC BY 4.0: det får delas, återanvändas och bearbetas, även kommersiellt, men upphovsman måste alltid anges. https://creativecommons.org/licenses/

Huvudmannanivå

Scenario B - En flexibel skola - både online och offline

B

Detta material är framtaget av RISE Research Institutes of Sweden och kan komma att uppdateras. Kontrollera att du har senaste versionen på www.skolahemma.se

- **Kommunikation och samverkan**
  Kommunikation och etablerade kommunikationskanaler är av yttersta vikt i en krissituation och ska ges prioritet. Samverkan inom och mellan förvaltningar är också viktiga pusselbitar för att hantera en situation med ökad smittspridning och restriktioner.

  - Hur ser kommunikationsplanen ut inför ett scenario B?
  - Finns det bra, etablerade kommunikationskanaler där ni på huvudmannanivå kommunicerar internt med rektorer och personal?
  - Hur sker samordning och stöd till skolorna kring kommunikation med elever och vårdnadshavare?
  - Med vilka andra förvaltningar/verksamheter behöver planering och samordning ske?

- **Säkerställ digitala resurser**
  De digitala resurserna för att kunna bedriva online-undervisning är oerhört viktiga och alla som berörs behöver ha kännedom och kunskap om dessa. Betydelse och behov av verksamhetsnära IT-support ökar. Swedish Edtech Industry tillhandahåller ett stödmaterial utifrån våra tre scenarier här[3].

  - Vilka digitala resurser har vi i verksamheten och hur säkerställer vi att berörd personal har tillgång och kännedom om dessa?
  - Hur ska IT-support bedrivas vid online-undervisning?

- **Arbetsgivarfrågor**
  När verksamheten helt eller delvis bedrivs online påverkas faktorer såsom arbetstid, arbetsfördelning, arbetsmiljö med mera. Detta behöver hanteras av huvudman och chefer i dialog med fackliga organisationer.

  - Vad innebär arbetsgivaransvaret i en situation där hela eller delar av verksamheten arbetar hemifrån?
  - Kan tidig samverkan med fackliga organisationer kring ett scenario B öka förutsättningarna att hantera situationen?

3 https://cdn1.skolahemma.se/wp-content/uploads/2020/06/24082954/Beredskapsplanering-digitala-ekosystemet-sto%CC%88dmaterial-pdf-v-1.0.pdf

RI. SE Detta material har tagits fram med hög iterationstakt. Materialet omarbetas löpande. Materialet är framtaget av RISE Research Institutes of Sweden. Det här materialet är CC BY 4.0: det får delas, återanvändas och bearbetas, även kommersiellt, men upphovsman måste alltid anges. https://creativecommons.org/licenses/

Huvudmannanivå

Scenario B - En flexibel skola - både online och offline

B

Detta material är framtaget av RISE Research Institutes of Sweden och kan komma att uppdateras. Kontrollera att du har senaste versionen på www.skolahemma.se

- **Tillgång till personal**
  En ökad smittspridning i samhället leder sannolikt till högre personalfrånvaro, både avseende lärare och annan personal i verksamheten.
  - Hur är verksamhetens beredskap för hög frånvaro bland lärare? - Kan elever behöva grupperas om och/eller förflyttas??
  - Kan lärares undervisningstid utökas och vilka av lärares arbetsuppgifter kan i sådant fall utföras av andra?
  - Finns möjligheten att omdisponera personal till andra arbetsplatser och/eller andra arbetsuppgifter inom ramen för befintliga avtal?

- **Skolmåltider**
  Skolmåltiden fyller en viktig funktion för eleverna och med ökade restriktioner och eventuell online-undervisning så väcks frågan hur och på vilket sätt skolorna ska tillhandahålla skolmåltider. Med krav på social distansering kan det även uppstå lokalmässiga utmaningar i matsalar.
  - Hur och på vilket sätt påverkas skolmåltidsverksamheten av ett scenario där hela eller delar av verksamheten bedrivs på distans?

Detta material har tagits fram med hög iterationstakt. Materialet omarbetas löpande. Materialet är framtaget av RISE Research Institutes of Sweden. Det här materialet är CC BY 4.0: det får delas, återanvändas och bearbetas, även kommersiellt, men upphovsman måste alltid anges. https://creativecommons.org/licenses/

Huvudmannanivå

Scenario B - En flexibel skola - både online och offline

B

Detta material är framtaget av RISE Research Institutes of Sweden och kan komma att uppdateras. Kontrollera att du har senaste versionen på www.skolahemma.se

Detta material har tagits fram med hög iterationstakt. Materialet omarbetas löpande. Materialet är framtaget av RISE Research Institutes of Sweden. Det här materialet är CC BY 4.0: det får delas, återanvändas och bearbetas, även kommersiellt, men upphovsman måste alltid anges. https://creativecommons.org/licenses/

Huvudmannanivå

Scenario C - En skola där restriktioner och beredskap behöver finnas en längre tid

C

Detta material är framtaget av RISE Research Institutes of Sweden och kan komma att uppdateras. Kontrollera att du har senaste versionen på www.skolahemma.se

- **Skolornas organisation**
  Långvariga restriktioner som kan innebära omfattande påverkan på organisatoriska förutsättningar får till följd att den nuvarande organisationen avseende skolor, klasser och grupper kanske inte längre kan bibehållas.

  › Vilken påverkan kan scenario C få på den nu rådande organisationen av skolor, klasser och grupper?

  › Hur kan huvudmannen förbereda sig för att hantera dessa?

- **Verksamhetens ekonomi**
  Ett scenario vars påverkan skapar förändrade organisatoriska förutsättningar och behov av större förändringar av verksamheten, leder sannolikt också till mer omfattande konsekvenser för verksamhetens ekonomi och långsiktiga finansiering.

  › Vilken påverkan kan scenario C få på verksamhetens ekonomi?

  › Vilka åtgärder kan komma att behövas för att hantera den nya situationen?

- **Elevers hälsa och välmående**
  Långvariga restriktioner med en mer omfattande samhällspåverkan kommer att ha inverkan på elevers hälsa och välmående. En sådan utveckling genererar ökade behov av ett väl fungerande elevhälsoarbete. Större förändringar i organisation och arbetsformer kring elevhälsan kan då blir aktuella.

  › Vilken påverkan kan scenario C få på arbetet med elevers hälsa och välmående?

  › Hur kan verksamheten förberedas för att hantera och möta dessa förändrade förutsättningar och behov?

- **Kompetensutveckling**
  Ett scenario med stor påverkan över lång tid kommer att ställa nya eller andra krav på kompetenser hos lärare och övrig skolpersonal. Till exempel vid en förflyttning från synkron undervisning (realtid) till mer asynkron onlineundervisning. Ett annat exempel kan vara hur man arbetar med bedömning och examination.

  › Vilken påverkan kan ett sådant scenario få avseende behov av kompetensutveckling för personalen?

  › Hur kan huvudmannen förbereda för att hantera förändrade kompetensbehov?

RI. SE

Detta material har tagits fram med hög iterationstakt. Materialet omarbetas löpande. Materialet är framtaget av RISE Research Institutes of Sweden. Det här materialet är CC BY 4.0: det får delas, återanvändas och bearbetas, även kommersiellt, men upphovsman måste alltid anges. https://creativecommons.org/licenses/

Huvudmannanivå

Scenario C - En skola där restriktioner och beredskap behöver finnas en längre tid

C

Detta material är framtaget av RISE Research Institutes of Sweden och kan komma att uppdateras. Kontrollera att du har senaste versionen på www.skolahemma.se

Lärresurser

God tillgång till adekvata, kvalitativa lärresurser, digitala såväl som analoga, är en bärande, central faktor för både lärare och elever när undervisning i hög grad bedrivs online. I en period av långvariga, långtgående restriktioner kan detta behov förväntas öka.

Swedish Edtech Industry tillhandahåller ett stödmaterial utifrån våra tre scenarier här[4].

- Vilken påverkan kan scenario C få på behoven avseende lärresurser och det digitala ekosystem som finns idag?
- På vilka sätt kan verksamheten stärka sin förmåga att möta behoven och hantera detta?

Arbetsgivarfrågor

Långvariga restriktioner tillsammans med förändrade organisatoriska förutsättningar kommer att få konsekvenser för personalen. Det kan handla om frågor om arbetsmiljö, arbetstider, placeringar, tjänstgöringsgrad etc som kommer att aktualiseras och behöva hanteras.

- Vilken påverkan får scenario C på huvudmannens roll som arbetsgivare? Skapas behov av att förändra avtal och förutsättningar avseende personalen?
- Hur kan huvudmannen stödja verksamheten och förbereda för att hantera detta?

Skollokaler

Ett scenario som orsakar förändrade organisatoriska förutsättningar kommer sannolikt också att förändra verksamheternas lokalbehov utifrån perspektiv som regler om social distansering, skolmåltider, klassorganisation, reglering av gruppstorlekar med mera.

- Vilken påverkan kan scenario C få på verksamhetens lokalbehov?
- Hur kan vi förbereda oss för att hantera dessa?

4 https://cdn1.skolahemma.se/wp-content/uploads/2020/06/24082954/Beredskapsplanering-digitala-ekosystemet-sto%CC%88dmaterial-pdf-v-1.0.pdf

RI. SE

Detta material har tagits fram med hög iterationstakt. Materialet omarbetas löpande. Materialet är framtaget av RISE Research Institutes of Sweden. Det här materialet är CC BY 4.0: det får delas, återanvändas och bearbetas, även kommersiellt, men upphovsman måste alltid anges. https://creativecommons.org/licenses/

Skolnivå

Scenario A - En öppen skola - men med beredskap

A

Detta material är framtaget av RISE Research Institutes of Sweden och kan komma att uppdateras. Kontrollera att du har senaste versionen på www.skolahemma.se

- **Hantering av utbildningsskuld**
  Erfarenheter från vårens arbete tyder på att det, för många elever, finns en uppbyggd ”utbildningsskuld”. Kunskapsresultaten har påverkats negativt av att vissa undervisningsmoment varit svåra att genomföra och det finns ett behov av att hantera detta. Praktisk estetiska ämnen, PRAO och APL kan vara särskilt drabbade.

  - Hur är läget avseende utbildningsskuld på skolan? Är några elevgrupper mer drabbade än andra?
  - Vilka insatser behöver göras på skolan för att ta igen utbildningsskulden?

- **Erfarenheter från vårens arbete**
  Pandemins effekter under våren har genererat erfarenheter och lärdomar i skolan som är viktiga att ha med sig som en del i förberedelserna för eventuella nya restriktioner.

  - På vilket sätt kan vi dokumentera, analysera och dela erfarenheter från våren mellan personal och/eller andra skolor och rektorer för att vara bättre förberedda för nya restriktioner?
  - Var det något speciellt område som var särskilt utmanande där förebyggande insatser och planering behöver vidtas?

- **Ekonomisk påverkan och konsekvenser**
  Pandemin och vårens förändrade förutsättningar har för många skolor medfört förändringar i ekonomin. Dessa kan behöva hanteras och en strategi för att hantera ekonomin långsiktigt behövs, i dialog med huvudmannen.

  - Vad har pandemin inneburit för skolans ekonomi hittills?
  - Hur ska eventuella merkostnader finansieras?
  - Behöver omfördelning av resurser göras under 2020 eller 2021?
  - Vilken påverkan har pandemin långsiktigt på verksamhetens ekonomi?
  - Finns det statsbidrag som inte utnyttjas som skulle vara möjliga att ta del av?

RI. SE Detta material har tagits fram med hög iterationstakt. Materialet omarbetas löpande. Materialet är framtaget av RISE Research Institutes of Sweden. Det här materialet är CC BY 4.0: det får delas, återanvändas och bearbetas, även kommersiellt, men upphovsman måste alltid anges. https://creativecommons.org/licenses/

Skolnivå

Scenario A - En öppen skola - men med beredskap

A

Detta material är framtaget av RISE Research Institutes of Sweden och kan komma att uppdateras. Kontrollera att du har senaste versionen på www.skolahemma.se

- **Utökade och uppdämda behov av stöd till barn och elever**
  Mycket tyder på att en del barn och elever kan ha farit illa som ett resultat av pandemin, restriktionerna och eventuell online-undervisning. Det kan finns uppdämda behov för elevhälsan att adressera. Det behöver även finnas en beredskap för att hantera stödbehov utifall nya restriktioner införs.

  › Hur bedöms läget på skolan idag avseende uppdämda och utökade behov av stöd från elevhälsan ? Är några elevgrupper mer drabbade än andra?

  › Vilket behov av stöd behöver skolan från huvudmannen?

- **Det digitala ekosystemet**
  En framgångsfaktor för att klara av stängning av skollokaler och helt eller delvis genomföra online-undervisning är att ha ett väl förberett ”digitalt ekosystem” i skolan. Det består av många delar såsom datorer, program, nätverk, lärresurser m.m. Swedish Edtech Industry har tagit fram ett stödmaterial[5] utifrån samma tre scenarier som beskrivs i detta material.

  › Hur väl rustat är skolans digitala ekosystem för att hantera ytterligare restriktioner och online-undervisning?

  › Vilka åtgärder och förberedelser behöver vidtas nu som inte kan göras i en krissituation?

  › Vilket behov av stöd behöver skolan från huvudmannen?

- **Kompetensutvecklingsbehov**
  Ett beredskapsläge utgör en möjlighet för förberedelser på områden som inte kan göras under krishantering. Ett sådant område är kompetensutveckling. Behoven varierar bland medarbetarna. De ser också olika ut på olika skolor men möjligheter till synergier med andra skolor finns troligen.

  › Vilka behov av fortbildning finns hos personalen? Gäller såväl lärare som annan personal.

  › Kan samarbete/utbyte ske med andra skolor som har liknande behov?

  › Vilket behov av stöd behöver skolan från huvudmannen?

5 https://www.edtechkartan.se/cms/beredskapsplanering/

RI. SE

Detta material har tagits fram med hög iterationstakt. Materialet omarbetas löpande. Materialet är framtaget av RISE Research Institutes of Sweden. Det här materialet är CC BY 4.0: det får delas, återanvändas och bearbetas, även kommersiellt, men upphovsman måste alltid anges. https://creativecommons.org/licenses/

Skolnivå

Scenario A - En öppen skola - men med beredskap

A

Detta material är framtaget av RISE Research Institutes of Sweden och kan komma att uppdateras. Kontrollera att du har senaste versionen på www.skolahemma.se

- **Hantering av rekommendationer och restriktioner i samhället**
  Det finns fortsatt regler, restriktioner och rekommendationer i samhället som påverkar samtliga skolformer. Det kan exempelvis handla om utrymme i lokaler, hygien, städning, rutiner kring skolmåltider, skolskjutsar m.m. Det är viktigt att få en överblick över vad som gäller er skola.

  - Hur sker omvärldsbevakning avseende regler, restriktioner och rekommendationer för skolan? Har verksamheten koll på vad som förväntas?
  - Vilka av dessa är särskilt utmanande?
  - Vilket behov av stöd behöver skolan från huvudmannen för att kunna följa de regler, restriktioner och rekommendationer som gäller?

Detta material har tagits fram med hög iterationstakt. Materialet omarbetas löpande. Materialet är framtaget av RISE Research Institutes of Sweden. Det här materialet är CC BY 4.0: det får delas, återanvändas och bearbetas, även kommersiellt, men upphovsman måste alltid anges. https://creativecommons.org/licenses/

Skolnivå

Scenario A - En öppen skola - men med beredskap

A

Detta material är framtaget av RISE Research Institutes of Sweden och kan komma att uppdateras. Kontrollera att du har senaste versionen på www.skolahemma.se

Detta material har tagits fram med hög iterationstakt. Materialet omarbetas löpande. Materialet är framtaget av RISE Research Institutes of Sweden. Det här materialet är CC BY 4.0: det får delas, återanvändas och bearbetas, även kommersiellt, men upphovsman måste alltid anges. https://creativecommons.org/licenses/

Skolnivå

Scenario B - En flexibel skola - både online och offline

B

Detta material är framtaget av RISE Research Institutes of Sweden och kan komma att uppdateras. Kontrollera att du har senaste versionen på www.skolahemma.se

- **Motverka utbildningsskuld**
  I en situation med restriktioner och eventuellt distansundervisning finns risk att en ”utbildningsskuld” uppstår gentemot eleven. Det handlar om att elever i olika omfattning inte har möjlighet att tillgodogöra sig undervisningen eller att undervisningen tappar i kvalitet. Många praktiska moment i undervisningen är också svårare att genomföra, däribland praktisk estetiska ämnen/kurser, PRAO och APL.

  - Inom vilken verksamhet på skolan är det störst risk att en utbildningsskuld uppstår?
  - Vilka åtgärder kan vidtas för att förebygga att den uppstår och/eller ökar?
  - Vad kan göras för att säkerställa att APL och prao kan genomföras?

- **Ekonomisk påverkan och konsekvenser**
  Ytterligare restriktioner i skolan och i samhället kan påverka verksamhetens ekonomi.

  - Vad får restriktionerna för påverkan på verksamhetens ekonomi?
  - Hur ska eventuella merkostnader finansieras?

- **Likvärdig och rättvis utbildning och bedömning**
  Bedömning och betygsättning kan bli särskilt utmanande vid till exempelvis undervisning på distans. Det kan också bli mer utmanande att säkerställa utbildningens kvalitet och likvärdighet.

  - Finns behov av kompetensutveckling kring alternativa examinations- och bedömningsmetoder?
  - Vad kan göras för att säkra en likvärdig utbildning för alla elever?
  - Kan arbetet med likvärdig utbildning samordnas med andra skolor hos huvudmannen?

RI. SE

Detta material har tagits fram med hög iterationstakt. Materialet omarbetas löpande. Materialet är framtaget av RISE Research Institutes of Sweden. Det här materialet är CC BY 4.0: det får delas, återanvändas och bearbetas, även kommersiellt, men upphovsman måste alltid anges. https://creativecommons.org/licenses/

Skolnivå

Scenario B - En flexibel skola - både online och offline

B

Detta material är framtaget av RISE Research Institutes of Sweden och kan komma att uppdateras. Kontrollera att du har senaste versionen på www.skolahemma.se

- **Kommunikation**
  Effektiv kommunikation är av yttersta vikt i pressade situationer. Etablera kanaler och strategier för kommunikation mellan personal, elever och vårdnadshavare som är väl kända och lättillgängliga.

  › Hur ska kommunikation med personal, elever och vårdnadshavare ske?
  › Vilken kommunikation behöver samordnas och med vilka?
  › Hur sker kommunikation med vårdnadshavare som har annat modersmål?

- **Säkerställ digitala resurser**
  De digitala resurserna för att kunna bedriva online-undervisning är centrala och det finns ett behov av att alla som berörs har kännedom och kunskap om tillgången. Betydelse och behov av lättillgänglig IT-support ökar. Swedish Edtech Industry tagit fram ett stödmaterial[6] utifrån samma tre scenarier som beskrivs i detta material.

  › Vilka digitala resurser har vi på skolan och hur säkerställer vi att berörd personal har tillgång, kännedom och kompetens om dessa?
  › Hur ska IT-support skötas under till exempel online-undervisning?
  › Vilket behov av stöd behöver skolan från huvudmannen?

- **Ökad smittspridning i samhället**
  En verksamhet som bedrivs under restriktioner är mer ansträngande än vid ett normalläge. Till exempel kan restriktioner eller hög elevfrånvaro innebära att det etableras två undervisningsgrupper i en klass/grupp - en i hemmet och en på plats i skolan. Hög frånvaro bland personal kan också försvåra förutsättningarna för undervisningen.

  › Hur säkerställer vi att eleverna kan ta del av undervisningen om de är hemma?
  › Hur kan ökad personalfrånvaro hanteras? Till exempel organisera om undervisningsgrupper?
  › Vad kan göras för att säkerställa en hållbar situation för skolans personal över tid?
  › Hur ser huvudmannens strategi ut kring detta? Vilket stöd kan vi förvänta oss där?

6 https://www.edtechkartan.se/cms/beredskapsplanering/

RI. SE Detta material har tagits fram med hög iterationstakt. Materialet omarbetas löpande. Materialet är framtaget av RISE Research Institutes of Sweden. Det här materialet är CC BY 4.0: det får delas, återanvändas och bearbetas, även kommersiellt, men upphovsman måste alltid anges. https://creativecommons.org/licenses/

Skolnivå

Scenario B - En flexibel skola - både online och offline

B

Detta material är framtaget av RISE Research Institutes of Sweden och kan komma att uppdateras. Kontrollera att du har senaste versionen på www.skolahemma.se

Skolmåltider

Skolmåltiden fyller en viktig funktion för eleverna och med ytterligare restriktioner och online-undervisning så väcks frågan hur och på vilket sätt skolan ska tillhandahålla skolmåltider. Med krav på social distansering kan det även finnas utmaningar kring logistik och lokaler.

- Hur och på vilket sätt påverkas skolmåltidsverksamheten av ett scenario där hela eller delar av verksamheten bedrivs på distans?
- Hur ser huvudmannens strategi ut kring detta? Vilket stöd kan skolan få där?

Elevers hälsa

Restriktioner och online-undervisning kan påverka elevernas hälsa negativt. Elever med stödbehov behöver få de insatser de har rätt till även när undervisning sker på distans. Det kan även vara nödvändigt att särskilt beakta elevernas behov av social interaktion på daglig basis.

- Kan elevhälsoteamets arbete tillgängliggöras i nya former?
- Hur kan speciallärares och specialpedagogers arbete göras under restriktioner och online-undervisning?
- Hur kan interaktion mellan elever planeras in och genomföras i undervisning och skoldag online?

Bearbeta och dela erfarenheter

I ett skede med begränsningar och nya förutsättningar kan skolan tvingas lösa sitt uppdrag utforskande och på nytt sätt. Det är då nödvändigt att skapa förutsättningar för att identifiera, bearbeta och dela erfarenheter i verksamheten.

- Hur kan vi etablera strukturer och arbetssätt för att samla in erfarenheter kontinuerligt och omsätta dessa i verksamheten?

RI. SE

Detta material har tagits fram med hög iterationstakt. Materialet omarbetas löpande. Materialet är framtaget av RISE Research Institutes of Sweden. Det här materialet är CC BY 4.0: det får delas, återanvändas och bearbetas, även kommersiellt, men upphovsman måste alltid anges. https://creativecommons.org/licenses/

Skolnivå

Scenario B - En flexibel skola - både online och offline

B

Detta material är framtaget av RISE Research Institutes of Sweden och kan komma att uppdateras. Kontrollera att du har senaste versionen på www.skolahemma.se

Detta material har tagits fram med hög iterationstakt. Materialet omarbetas löpande. Materialet är framtaget av RISE Research Institutes of Sweden. Det här materialet är CC BY 4.0: det får delas, återanvändas och bearbetas, även kommersiellt, men upphovsman måste alltid anges. https://creativecommons.org/licenses/

Skolnivå

Scenario C - En skola där restriktioner och beredskap behöver finnas en längre tid

C

Detta material är framtaget av RISE Research Institutes of Sweden och kan komma att uppdateras. Kontrollera att du har senaste versionen på www.skolahemma.se

Den inre organisationen

Långvariga restriktioner med tillhörande förändrade organisatoriska förutsättningar kan innebära att den nuvarande organisationen behöver förändras och utvecklas. Det kan inkludera både klasser/grupper, men även olika former av stödresurser såsom elevhälsa.

- Vilken påverkan kan scenario C få på den inre organisationen?
- Kommer nya behov av stödresurser att behövas?
- Hur kan vi förbereda oss för att hantera dessa förändringar?

Undervisningens genomförande

Detta scenario kan komma att generera nya förutsättningar för hur undervisning och skola kan bedrivas. Det kan komma att ställa helt nya krav på kompetenser hos lärare och övrig skolpersonal. Till exempel vid en förflyttning från synkron onlineundervisning (realtid) till asynkron distansundervisning. Andra exempel kan vara hur man arbetar med bedömning och examination, praktisk-estetiska ämnen, yrkesprogrammen på gymnasieskolan eller särskolans undervisning m.m.

- Vilken påverkan kan scenario C få på hur skolan bedriver undervisning? Hur kan vi förbereda oss för att hantera detta?
- Vilken påverkan kan scenario C få avseende behov av kompetensutveckling för personalen? Hur kan vi förbereda oss för att hantera dessa?

Elevers hälsa och välmående

Långvariga restriktioner med en mer omfattande samhällspåverkan kommer att ha inverkan på på elevers hälsa och välmående. En sådan utveckling genererar ökade behov av ett väl fungerande elevhälsoarbete. Större förändringar i organisation och arbetsformer kring elevhälsan kan då blir aktuella.

- Vilken påverkan kan scenario C få på hur vi arbetar med elevers hälsa och välmående?
- Hur kan vi förbereda oss för att hantera dessa?

RI. SE

Detta material har tagits fram med hög iterationstakt. Materialet omarbetas löpande. Materialet är framtaget av RISE Research Institutes of Sweden. Det här materialet är CC BY 4.0: det får delas, återanvändas och bearbetas, även kommersiellt, men upphovsman måste alltid anges. https://creativecommons.org/licenses/

Skolnivå

Scenario C - En skola där restriktioner och beredskap behöver finnas en längre tid

C

Detta material är framtaget av RISE Research Institutes of Sweden och kan komma att uppdateras. Kontrollera att du har senaste versionen på www.skolahemma.se

- **Lärresurser**
  God tillgång till adekvata, kvalitativa lärresurser, digitala såväl som analoga, är en bärande, central faktor för både lärare och elever när undervisning i hög grad bedrivs online. I en period av långvariga, långtgående restriktioner kan detta behov förväntas öka.

  - Vilken påverkan kan scenario C få på behoven avseende våra lärresurser?
  - Hur påverkas behoven kring vårt digitala ekosystem?
  - Hur kan vi förbereda oss för att hantera detta?

- **Verksamhetens ekonomi**
  En utveckling som skapar förändrade organisatoriska förutsättningar och behov av större förändringar av verksamheten kommer att få konsekvenser på verksamhetens ekonomi och kostnader.

  - Vilken påverkan kan scenario C få på verksamhetens ekonomi?
  - Hur kan vi förbereda oss för att hantera dessa?

- **Lokaler**
  Ett scenario som orsakar förändrade organisatoriska förutsättningar kommer sannolikt också att förändra lokalbehoven för verksamheten utifrån t.ex. perspektiv som skolmåltider, klassorganisation med mera.

  - Vilken påverkan kan scenario C få på verksamhetens lokalbehov?
  - Hur kan vi förbereda oss för att hantera dessa?

RI. SE

Detta material har tagits fram med hög iterationstakt. Materialet omarbetas löpande. Materialet är framtaget av RISE Research Institutes of Sweden. Det här materialet är CC BY 4.0: det får delas, återanvändas och bearbetas, även kommersiellt, men upphovsman måste alltid anges. https://creativecommons.org/licenses/

Scenario A

En öppen skola - men med beredskap

A

>

»

Detta material har tagits fram med hög iterationstakt. Materialet omarbetas löpande. Materialet är framtaget av RISE Research Institutes of Sweden. Det här materialet är CC BY 4.0: det får delas, återanvändas och bearbetas, även kommersiellt, men upphovsman måste alltid anges. https://creativecommons.org/licenses/

Scenario B

En flexibel skola - både online och offline

»

Scenario C

En skola där restriktioner och beredskap behöver finnas en längre tid

»

Detta material har tagits fram med hög iterationstakt. Materialet omarbetas löpande. Materialet är framtaget av RISE Research Institutes of Sweden. Det här materialet är CC BY 4.0: det får delas, återanvändas och bearbetas, även kommersiellt, men upphovsman måste alltid anges. https://creativecommons.org/licenses/

6. Referenser/för vidare läsning

- I denna artikel beskrivs hur 31 länder hanterar Coronakrisen, konsekvenser för deras utbildning, vilka lärdomar som dragits hittills, och de ger förslag till förbättringar.

  Bozkurt, A., Jung, I., Xiao, J., Vladimirschi, V., Schuwer, R., & Paskevicius, M. (2020). A global outlook to the interruption of education due to COVID-19 Pandemic: Navigating in a time of uncertainty and crisis. *Asian Journal of Distance Education*, 15(1), 1-126. https://doi.org/10.5281/zenodo.3878572

- Brittiska regeringens strategidokument för landets återhämtning efter Coronapandemin. Ett par stycken handlar specifikt om skolan.

  Cabinet Office (2020). *Our plan to rebuild: The UK government's COVID-19 recovery strategy.* UK Government. Hämtad 2020-05-18 från https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/884760/Our_plan_to_rebuild_The_UK_Government_s_COVID-19_recovery_strategy.pdf

- Riktlinjer för skolor och barnomsorg från USA:s nationella folkhälsomyndighet.

  CDC (2020). *Considerations for Schools.* Hämtad 2020-06-10 från https://www.cdc.gov/coronavirus/2019-ncov/community/schools-childcare/schools.html

- Återöppningsplaner och riktlinjer för några skolor i andra länder.

  Finalsite (2020). *Coronavirus communication strategies for schools.* Hämtad 2020-06-10 från https://www.finalsite.com/resources/coronavirus-communication-strategies-for-schools?tag_id=2046

- FHMs kunskapssammanställning kring Covid-19 hos barn och unga visar att skolstängningen inte påverkat smittspridningen i någon högre grad, och att den dessutom påverkat flera elevgrupper negativt.

  Folkhälsomyndigheten (2020). *Covid-19 hos barn och unga – en kunskapssammanställning*. Hämtad 2020-06-10 från https://www.folkhalsomyndigheten.se/publicerat-material/publikationsarkiv/c/covid-19-hos-barn-och-unga--en-kunskapssammanstallning/

Detta material har tagits fram med hög iterationstakt. Materialet omarbetas löpande. Materialet är framtaget av RISE Research Institutes of Sweden. Det här materialet är CC BY 4.0: det får delas, återanvändas och bearbetas, även kommersiellt, men upphovsman måste alltid anges. https://creativecommons.org/licenses/

- En beskrivning av scenarioplaneringsmetoden i bokform. Placerar scenarioplanering i ett vidare strategiskt sammanhang.

  Heijden, K.V.D. (2005). *Scenarios: the art of strategic conversation.* (2. uppl.) Hoboken, N.J.: John Wiley & Sons.

- En svensk beskrivning av scenarioplanering i strategiska perspektiv.

  Lindgren, M. & Bandhold, H. (2014). *Scenarioplanering: länken mellan framtid och strategi.* (2. uppl.) Stockholm: Liber.

- En populärvetenskaplig beskrivning av en forskningsöversikt som menar att barn inte sprider smitta i större utsträckning.

  (Karolinska Institutet (2020). Inte troligt att barn driver covid-19-pandemin. *Forskning.se.* Hämtad 2020-06-01 från https://www.forskning.se/2020/05/20/inte-troligt-att-barn-driver-covid-19-pandemin/

- Scenarioplanering gjord för högre utbildning avseende olika händelseförlopp.

  Maloney, E.J., & Kim, J. (2020, 22 april). 15 fall scenarios: Higher education in a time of social distancing. *Inside HigherEd.* Hämtad 2020-06-01 från https://www.insidehighered.com/digital-learning/blogs/learning-innovation/15-fall-scenarios

- Exempel på scenarioplanering gjord av Kentucky Department of Education.

  Marsee, M. (2020). KDE will guide districts through scenarios as they plan for start of next school year. *Kentucky Teacher.* Hämtad 2020-06-10 från https://www.kentuckyteacher.org/news/2020/05/kde-will-guide-districts-through-scenarios-as-they-plan-for-start-of-next-school-year/

- En sammanställning av olika länders riktlinjer för återöppning av skolor.

  Melnick, H., Darling-Hammond, L., Leung, M., Yun, C., Schachner, A., Plasencia, S., & Ondrasek, N. (2020). *Reopening schools in the context of COVID-19: health and safety guidelines from other countries.* Learning Policy Institute. Hämtad 2020-06-10 från https://learningpolicyinstitute.org/product/reopening-schools-covid-19-brief

RI. SE
Detta material har tagits fram med hög iterationstakt. Materialet omarbetas löpande. Materialet är framtaget av RISE Research Institutes of Sweden. Det här materialet är CC BY 4.0: det får delas, återanvändas och bearbetas, även kommersiellt, men upphovsman måste alltid anges. https://creativecommons.org/licenses/

- OECDs beskrivning av svenska förhållanden och strategier avseende skolstängning under COVID-19 pandemin.

  OECD (2020a). Country note: Sweden. *I School education during COVID-19: Were teachers and students ready?* Hämtad 2020-06-05 från http://www.oecd.org/education/Sweden-coronavirus-education-country-note.pdf

- En kommentar till OECDs TALIS-studie avseende lärares förutsättningar att möta effekterna av Covid-19-pandemin på utbildningsväsendet.

  OECD (2020b). How prepared are teachers and schools to face the changes to learning caused by the coronavirus pandemic?, *Teaching in Focus*, No. 32, OECD Publishing, Paris, https://www.oecd-ilibrary.org/docserver/2fe27ad7-en.p

- OECDs beskrivning av hur Covid-19-pandemin påverkar utbildningsväsendet.

  OECD (2020c). *Schooling disrupted, schooling rethought: How the Covid-19 pandemic is changing education.* Hämtad 2020-06-05 från https://read.oecd-ilibrary.org/view/?ref=133_133390-1rtuknc0hi&title=Schooling-disrupted-schooling-rethought-How-the-Covid-19-pandemic-is-changing-education

- Ett ramverk från OECD som syftar till att stödja utbildningsväsendet i olika länder till att på bästa sätt möta de problem som Covd-19-pandemin orsakar.

  OECD (2020d). *A framework to guide an education response to the COVID-19 Pandemic of 2020*. OECD. Hämtad 2020-06-10 från https://read.oecd-ilibrary.org/view/?ref=126_126988-t63lxosohs&title=A-framework-to-guide-an-education-response-to-the-Covid-19-Pandemic-of-2020

- I denna rapport beskrivs scenarioplaneringsmetoden med fokus på hur scenarier bidrar till ökad förståelse av omvärlden.

  Ramirez, R. & Wilkinson, A. (2016). *Strategic reframing: the Oxford scenario planning approach.* Oxford: Oxford University Press.

- En praktisk översikt över scenarioplaneringsarbete med många exempel från olika verksamheter.

  Ringland, G. (2014). *Scenario planning: managing for the future.* (2. uppl.) The Choir Press.

RI. SE

Detta material har tagits fram med hög iterationstakt. Materialet omarbetas löpande. Materialet är framtaget av RISE Research Institutes of Sweden. Det här materialet är CC BY 4.0: det får delas, återanvändas och bearbetas, även kommersiellt, men upphovsman måste alltid anges. https://creativecommons.org/licenses/

- Standardverket som belyser filosofin och tankarna bakom scenarioplanering. Fokus på teoretiska resonemang och en inledning till scenarioplanering som filosofi.

  Schwartz, P. (1998). *The art of the long view: planning for the future in an uncertain world*. Chichester: Wiley.

- Neil Selwyn, världsledande forskare inom skola och digitalisering, kommenterar återöppnandet av skolor och manar till reflektion avseende erfarenheter av distansundervisning under pandemin.

  Selwyn, N. (2020). Back to school… for now? It makes more sense to plan for remote learning. *SchoolNews Australia*. Hämtad 2020-06-01 från https://www.school-news.com.au/news/back-to-school-for-now-it-makes-sense-to-plan-for-more-remote-learning/

- En översiktlig artikel som beskriver idén bakom scenarioplanering och varför metoden behövs för att hantera osäkerhet.

  Wilkinson, L. (1995). How to build scenarios. *Wired*, 3(10), 74-81. Hämtad 2020-06-25 från https://www.wired.com/1995/11/how-to-build-scenarios/

- Exempel på scenarioplanering gjord i Virginia.

  Williamson, J. (2020). Plan outlined for reopening of Virginia's K-12 public schools: School is going to look a lot different when students go back to class. *WSLS*. Hämtad 2020-06-10 från https://www.wsls.com/news/local/2020/06/09/plan-outlined-for-reopening-of-virginias-k-12-public-schools/

Detta material har tagits fram med hög iterationstakt. Materialet omarbetas löpande. Materialet är framtaget av RISE Research Institutes of Sweden. Det här materialet är CC BY 4.0: det får delas, återanvändas och bearbetas, även kommersiellt, men upphovsman måste alltid anges. https://creativecommons.org/licenses/